

नेपाल टेलिभिजन
सिंहदरबार

प्राविधिक सेवा, कार्यक्रम समूह, निर्माण उपसमूह, ७ तह, वरिष्ठ निर्माता पदको खुला
प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम
एवं परीक्षा योजना (परिमार्जित मिति २०७६/११/२७)

पाठ्यक्रमको रूपरेखा :- यस पाठ्यक्रमको आधारमा निम्नानुसार चरणमा परीक्षा लिइने छ :

प्रथम चरण :- लिखित परीक्षा	पूर्णाङ्क :- २००
द्वितीय चरण :- (क) प्रयोगात्मक परीक्षा	पूर्णाङ्क :- १००
(ख) अन्तर्वार्ता	पूर्णाङ्क :- ३०

१. प्रथम चरण : - लिखित परीक्षा

पूर्णाङ्क :- २००

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उतीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली		प्रश्नसंख्या × अङ्क	समय
प्रथम	विषयगत ज्ञान र कानून	१००	४०	विषयगत	छोटो उत्तर	४ प्रश्न × ५ अङ्क	३ घण्टा
					लामो उत्तर	८ प्रश्न × १० अङ्क	
द्वितीय	सेवा समूह सम्बन्धी	१००	४०	विषयगत	छोटो उत्तर	४ प्रश्न × ५ अङ्क	३ घण्टा
					लामो उत्तर	८ प्रश्न × १० अङ्क	

२. द्वितीय चरण : - प्रयोगात्मक र अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्क :- १०० र ३०

विषय	पूर्णाङ्क	उतीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	समय
प्रयोगात्मक परीक्षा	१००	५०	प्रयोगात्मक	१ घण्टा ३० मिनेट
अन्तर्वार्ता	३०	-	मौखिक	

द्रष्टव्य :

- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी वा दुवै हुन सक्नेछ ।
- प्रथम र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ ।
- लिखित परीक्षामा यथासम्भव पाठ्यक्रमका सबै एकाईबाट प्रश्नहरु सोधिनेछ ।
- विषयगत प्रश्नमा प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरु हुनेछन् । परीक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरुको उत्तर सोही खण्डका उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम, विनियम तथा नीतिहरु परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
- प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरुलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।
- पाठ्यक्रम लागू मिति :-

नेपाल टेलिभिजन
सिंहदरबार

प्राविधिक सेवा, कार्यक्रम समूह, निर्माण उपसमूह, ७ तह, वरिष्ठ निर्माता पदको खुला
प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र : विषयगत ज्ञान र कानून

खण्ड (क) - ५० अङ्क

१. विषयगत ज्ञान

- १.१ विश्वमा टेलिभिजन प्रविधि तथा प्रसारणको विकासक्रम : Terrestrial, Cable, Satellite, IP.
- १.२ नेपालमा टेलिभिजन प्रसारणको विकास र विस्तार
- १.३ नेपालमा टेलिभिजन प्रसारणको वर्तमान अवस्था
- १.४ टेलिभिजन प्रसारणका अन्तरवस्तु र प्रभाव
- १.५ नेपाल टेलिभिजन संस्थान, सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय र अन्य निकायहरु बीचको अन्तरसम्बन्ध
- १.६ सार्वजनिक सेवा प्रसारण (Public Service Broadcasting), सरकारी सञ्चार माध्यम (State Run media), निजी एवम् व्यापारिक प्रसारण (Private & Corporate Broadcasting) र सामुदायिक प्रसारण (Community Broadcasting) र तिनका विशेषताहरु, समानता र भिन्नता
- १.७ प्रसारण व्यवस्थापन (Broadcasting Management)
- १.८ टेलिभिजन क्षेत्रसँग सम्बन्धित अन्तर्राष्ट्रिय संस्थाहरु : Asia-Pacific Broadcasting Union (ABU), Asia-Pacific Institute for Broadcasting Development (AIBD) तथा समाचार एजेन्सीहरु
- १.९ नेपाल टेलिभिजन संस्थान कर्मचारी सेवा शर्त विनियमावली, २०५५ (आठौं संशोधन, २०७६ सहित)
- १.१० नेपाल टेलिभिजन आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी (प्रथम संशोधन, २०७५) विनियमावली, २०६६
- १.११ नेपाल टेलिभिजन संस्थानबाट जारी निर्देशिका तथा मापदण्डहरु

**नेपाल टेलिभिजन
सिंहदरबार
खण्ड (ख) - ५० अङ्क**

२. सम्बन्धित कानूनहरू

- २.१ नेपालको संविधान
- २.२ सञ्चार संस्थान ऐन, २०२८
- २.३ राष्ट्रिय प्रसारण ऐन, २०४९
- २.४ राष्ट्रिय प्रसारण नियमावली, २०५२
- २.५ सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३
- २.६ सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४
- २.७ ट्रेड युनियन ऐन, २०४९
- २.८ ट्रेड युनियन नियमावली, २०५०
- २.९ श्रम ऐन, २०७४
- २.१० विज्ञापन (नियमन गर्ने) ऐन, २०७६

३. व्यवस्थापन

- ३.१ व्यवस्थापनको अवधारणा, उद्देश्य, कार्यक्षेत्र र चूनौतीहरू
- ३.२ व्यवस्थापनका विभिन्न पक्षहरू : नेतृत्व, उत्प्रेरणा, मनोबल (Morale), अधिकार प्रत्यायोजन, समन्वय, अनुगमन, मूल्यांकन र निर्णय प्रक्रिया
- ३.३ संस्थागत सुशासन (Corporate Governance) को अवधारणा, आधारभूत तत्व र महत्व,
- ३.४ गुनासो सुनवाई (Grievance Handling), ट्रेड युनियन (Trade Union) र सामुहिक सौदावाजी (Collective Bargaining)
- ३.५ सूचनाको हक र पारदर्शिता (Right to Information and Transparency)
- ३.६ सार्वजनिक बडापत्रको अवधारणा र यसको प्रयोग
- ३.७ बजेटको सैद्धान्तिक पक्ष तथा बजेट तर्जुमा, कार्यान्वयन र मूल्यांकन प्रक्रिया

**नेपाल टेलिभिजन
सिंहदरबार
द्वितीय पत्र : सेवा सम्बन्धी
खण्ड (क) - ५० अङ्क**

१. प्रसारण माध्यम

- १.१ प्रसारण माध्यमको परिचय, प्रसारण माध्यमका लागि समाचार स्रोतहरू
- १.२ विभिन्न प्रकारका कार्यक्रम, उपर्युक्त कार्यक्रम विशेषताहरू र कार्यक्रम मूल्यांकनका आधारहरू
- १.३ टेलिभिजन कार्यक्रमका विभिन्न स्वरूप र टेलिभिजन कार्यक्रम निर्माण सम्बन्धी आधारभूत जानकारी
- १.४ टेलिभिजन स्क्रिप्ट लेखनका तरिका र भाषा, टेलिभिजन स्क्रिप्ट टर्मिनोलोजी
- १.५ कार्यक्रमका विविध ढाँचा
- १.६ अन्तर्वार्ता र यसको तरिकाहरू
- १.७ कार्यक्रम उत्पादन र प्रस्तुति
- १.८ प्रत्यक्ष प्रसारण
- १.९ कार्यक्रम निर्माण तथा प्रसारणका सम्बन्धी राष्ट्रिय एवं अन्तर्राष्ट्रिय अभ्यास एवं प्रचलन

२. आमसञ्चार सम्बन्धी

- २.१ आमसञ्चारको परिचय, आमसञ्चार माध्यमका प्रकार, विशेषता र कार्यहरू
- २.२ नेपालमा आमसञ्चार माध्यमको विकासक्रम र वर्तमान अवस्था
- २.३ पत्रकार आचार संहिता
- २.४ मिडियाका सहयोगी प्रणालीहरू (Media Support Systems)
- २.५ पत्रकारिताको परिचय र प्रकार
- २.६ पत्रकारिताको मर्यादा, उत्तरदायित्व र आचार संहिता

खण्ड (ख) - ५० अङ्क

३. प्राविधिक ज्ञान

- ३.१ क्यामेराका प्रकार र कार्यहरू
- ३.२ रेकर्डिङ गर्दा आवश्यक पर्ने विभिन्न उपकरणहरू
- ३.३ माइक्रोफोनका किसिम र प्रयोग
- ३.४ स्पिकरको प्रकार र प्रयोग
- ३.५ साउण्ड/अडियो मिक्सचर (Digital and Analogue) र यसको प्रयोग
- ३.६ प्रकाश/लाईट सम्बन्धी उपकरणहरू र प्रयोग
- ३.७ रेकर्डिङका लागि आवश्यक विभिन्न प्रकारका प्लग र केबलहरू
- ३.८ श्रव्य/दृश्य सम्पादनका लागि आवश्यक पर्ने उपकरणहरू

४. TV Programme production

- 4.1 Stages of production
- 4.2 Production personnel – single camera and multi camera production
- 4.3 Use of graphics and special effects
- 4.4 Developing a video brief

नेपाल टेलिभिजन
सिंहदरबार
प्रयोगात्मक परीक्षाको योजना

पूर्णाङ्क : १००

समय : १ घण्टा ३० मिनेट

(क) लेखन परीक्षण :

टेलिभिजन कार्यक्रमको स्क्रिप्ट तयार गर्ने, विषय / मुद्दाअनुसार अन्तर्वार्ताको प्रश्न तयार गर्ने वा कार्यक्रमको खाका तयार गर्ने ।

(ख) कार्यक्रम निर्माण :

दिइएको ३० मिनेटको दृश्यबाट स्क्रिप्ट सहित १० मिनेटको कार्यक्रम निर्माण गर्नुपर्ने

पुनश्च : प्रयोगात्मक परीक्षामा लेखन परीक्षणको स्क्रिप्ट कम्प्युटरमा तयार गर्नुपर्ने छ ।